

***Recomanacions del Consell Assessor de la Gent
Gran de Barcelona sobre el tractament i la
participació de la gent gran en els mitjans de
comunicació***

Presentació

El Consell Assessor de la Gent Gran de Barcelona des de sempre ha tingut una especial preocupació per la imatge que difonen els mitjans de comunicació sobre la gent gran i també per la baixa participació de les persones grans en aquests mitjans.

Al llarg dels anys, el Consell ha impulsant la participació de les persones gran en els mitjans, com és el cas de la participació del Consell en el programa "Gent Gran", de Ràdio 4, a "Connexió Barcelona", de BTV i actualment en el programa "De matinada", de Ràdio Estel.

Des de la II Convenció Les Veus de la gent Gran el Consell ha fet un treball de reflexió sobre el paper de les persones grans en els mitjans de comunicació. Aquest procés s'ha concretat en diverses iniciatives com ara:

- La jornada «Les persones grans i els mitjans de comunicació», que es va celebrar el 22 de març de 2010 a l'Auditori del Centre Cívic Fort Pienc. L'objectiu d'aquesta jornada fou reflexionar sobre el paper de la gent gran en els mitjans de comunicació. Es va comptar amb la participació de la Sra. Rosa Gil, periodista de RNE i directora del programa "Gent Gran", de Ràdio 4, la Dra. Carme Triadó, catedràtica de Psicologia i experta en gent gran i el Sr. Toni Puig, expert en comunicació de l'Ajuntament de Barcelona. En aquesta jornada es va posar de manifest la necessitat de tenir un discurs clar i senzill sobre el paper de la gent gran dins de la societat per poder-lo fer arribar als mitjans de comunicació i a la ciutadania en general.
- La Sessió de treball sobre TICs i periodisme 2.0, que es va celebrar el 23 de setembre de 2010. En aquesta sessió es va comptar amb la participació de la periodista i realitzadora Anna Boluda, que va explicar les diferents possibilitats de comunicació que ofereixen les xarxes socials. Anna Boluda va presentar les xarxes socials Facebook i Twitter, va explicar quin ús en fan els periodistes i va exposar estratègies comunicatives per utilitzar aquests espais per difondre informació (a la ciutadania en general i per fer-la arribar als periodistes al 2.0). També va presentar la

pàgina web Ekoos, de la Fundació Chandra, que té per objectiu facilitar la comunicació entre periodistes i ONGs.

- El treball de reflexió realitzat pel grup de comunicació culmina en el **Document de Recomanacions sobre el tractament i la participació de la gent gran als mitjans de comunicació**. Aquest document s'ha elaborat a partir dels treballs esmentats anteriorment i de l'anàlisi de documents ja hi havia sobre aquest tema («Observatorio de Mayores y Medios», de la Universitat d'Alacant; Jornadas sobre Personas Mayores y Medios de Comunicación, organitzades per l'IMSERSO, el document «Formes de discriminació a les persones grans» realitzat pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya i el Fòrum de persones usuàries de l'audiovisual).

Document sobre la imatge, el tractament i la participació de les persones grans en els mitjans de comunicació

El Consell Assessor de la Gent Gran reivindica el reconeixement de les persones grans com a membres de ple dret de la societat i que, per tant, tinguem veu i participació en els mitjans de comunicació.

Hi ha una evident descompensació entre el pes demogràfic real de les persones grans i la nostra presència en els mitjans de comunicació.

El tipus d'aparició de les persones gran en els mitjans de comunicació, tant en els informatius televisius com a la premsa escrita, contribueix a l'estigmatització i al foment dels estereotips negatius, especialment els que estan vinculats a la vellesa dependent.

La imatge de les persones grans en els mitjans de comunicació es vincula a:

- situacions de dependència física i notícies relacionades amb el sistema sanitari i/o els serveis socials de suport a la dependència.
- notícies relacionades amb les pensions (presents i futures).
- activitats d'oci passiu (al parc, mirant obres, etc.) o activitats d'oci molt festives (viatges IMSERSO, festes, etc.).

Les persones grans tenim poca presència i participació activa en els mitjans de comunicació, però en canvi tenim molta presència passiva com a públic en molts programes de televisió.

Les persones grans som una part molt important de l'audiència, i també els lectors i els oients dels principals mitjans de comunicació del país, i és per això que convindria que projectessin una imatge més ajustada a la nostra realitat.

El Consell Assessor de la Gent Gran demana als mitjans de comunicació

Les persones grans som una part de la ciutadania àmplia i diversa, cal lluitar contra les visions estereotipades i reduccionistes fent visible la diversitat de realitats socials i vitals.

Demanem als mitjans:

- Que tinguin en compte que les persones grans som diverses i facin visible la nostra pluralitat social i vital.
- Que vagin en compte a l'hora d'utilitzar imatges d'arxiu en què apareixen persones grans per exemplificar notícies de tipus general (pensions, sanitat, obres públiques, etc.).
- Que evitin el llenguatge paternalista, discriminatori i/o pejoratiu, que contribueix a la consolidació d'estereotips socials negatius referits a les persones grans.
- Que tinguin especial cura en protegir el dret a la intimitat, a la imatge i a la dignitat de les persones grans, especialment de les que es troben en situacions més vulnerables.
- Que evitin reforçar els estereotips que relacionen la joventut com un atribut positiu i la vellesa com un atribut negatiu.
- Que mostrin el paper actiu que tenim les persones grans en les nostres famílies, tenint cura dels nostres familiars dependents, ajudant a criar els néts, donant suport emocional i també econòmic als nostres familiars quan tenen dificultats, etc.
- Que facin difusió de la contribució que tenim com a voluntaris i voluntàries en una gran diversitat d'entitats i de projectes tant de tipus social com cultural.
- Que facin visible la nostra participació en la vida social i cívica dels barris, pobles i ciutats com a ciutadans i veïns actius i compromesos amb el nostre entorn.
- Que facin saber que els drets, serveis i beneficis socials que hem aconseguit les persones grans són un benefici per a tota la ciutadania.

- Que incorporin persones grans, a títol individual i/o en representació de les entitats de gent gran, en els seus espais i els donin veu i presència.
- Que comptin amb nosaltres per participar en debats genèrics, així com també ho fan la resta de ciutadans.

COMPROMISOS DEL CONSELL ASSESSOR DE LA GENT GRAN DE BARCELONA

El Consell Assessor de la Gent Gran farà arribar aquestes demandes al Col·legi de Periodistes i als mitjans de comunicació i els instarà a incorporar-les en els seus llibres d'estil:

- Continuar treballant per tenir presència en els mitjans de comunicació tant a nivell de barri com a nivell local o general.
- Tenir presència activa i donar suport a les iniciatives relacionades amb les noves tecnologies de la informació que es desenvolupin des de les entitats de gent gran i des dels districtes.
- Iniciar una línia de treball de detecció de bones i males pràctiques en els mitjans de comunicació.

El Consell Assessor de la Gent Gran també insta les entitats de persones grans a convertir-se en agents actius de comunicació.

Es recomana a les entitats de gent gran

- Fer un seguiment de les informacions que es refereixen a les persones grans que apareixen als mitjans de comunicació, crear grups de treball per fer seguiment de la imatge de la gent gran als diferents mitjans de comunicació.
- Denunciar aquelles situacions que es considerin una mala pràctica pels canals establerts pels propis mitjans: defensor del lector/audiència, cartes al director, queixes al Consell de l'Audiovisual de Catalunya, etc.
- Fer difusió de les bones pràctiques comunicatives relacionades amb la gent gran.
- Tenir una actitud activa cap als mitjans de comunicació i oferir-se per participar-hi i dir-hi la seva tant en relació a temes relacionats amb la gent gran com en d'altres temes d'interès general.

- Convertir-se en emissors d'informació utilitzant les noves tecnologies: creant webs i blocs actius i actualitzats on donar a conèixer les accions de les entitats de gent gran i les aportacions a la societat de les persones grans, i tenir presència al Facebook i al Twitter per arribar a la ciutadania.
- aprofundir en el coneixement de les opcions de comunicació que permeten les noves tecnologies en comunicació (TICs) per obrir nous espais de comunicació i augmentar la presència de les persones grans a internet: cursos d'internet, cursos de blocs, cursos sobre ràdio per internet, cursos de vídeo i de Youtube per crear canals propis, etc...